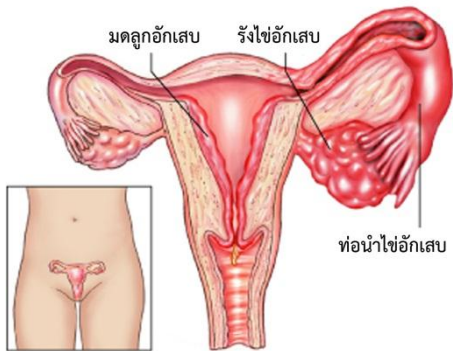

การติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน คือ

การติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน(ท้องน้อยหรือช่องท้องน้อย) หรือ โรคพีไอดี (PID, Pelvic inflammatory disease) คือ การอักเสบที่เกิดจากการติดเชื้อที่อวัยวะสืบพันธุ์สตรีส่วนบน ตั้งแต่ภายในโพรงมดลูก ท่อนำไข่ รังไข่ ซึ่งอาจทำให้เกิดถุงหนองที่ปีกมดลูก (รังไข่ ท่อนำไข่และเนื้อเยื่อโดยรอบ) ได้

สาเหตุที่ทำให้เกิดการติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน

ส่วนใหญ่สาเหตุของการติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานเกิดจากการติดเชื้อแบคทีเรีย ที่ทำให้เกิดโรคหนองใน (N.gono-rrhea) และโรคหนองในเทียม (C.trachomatis) อย่างไรก็ตามเชื้อแบคทีเรียในช่องคลอดเอง อาจเป็นสาเหตุให้เกิดการติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานได้เช่นกัน โดยเชื้อกลุ่มดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นเชื้อชนิดที่ไม่ใช้ออกซิเจน

การติดเชื้อเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ โดยเชื้อจะเคลื่อนที่จากช่องคลอดขึ้นไปที่ปากมดลูกและในที่สุดทำให้เกิดการติดเชื้อ ที่อวัยวะสืบพันธุ์ส่วนบน ซึ่งใช้เวลา 2-3 วันหรือเป็นเดือนกว่าจะแสดงอาการ

ปัจจัยเสี่ยงที่เพิ่มโอกาสติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน

1. เคยมีการติดเชื้อที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์มาก่อน
2. มีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย (น้อยกว่าอายุ 25 ปี)
3. มีคู่นอนหลายคน
4. การสวนล้างช่องคลอด ซึ่งอาจทำให้เชื้อโรคที่อยู่ในช่องคลอดลุกลามเข้าสู่โพรงมดลูก นำไปสู่การติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานตามมา
5. การใส่ห่วงอนามัยเพื่อคุมกำเนิด

อาการจากการติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน

อาการที่เกิดขึ้นจากการติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานจะแตกต่างกันตั้งแต่อาการไม่มาก จนกระทั่งติดเชื้อรุนแรง โดยอาการที่เกิดขึ้นส่วนมาก คือปวดท้องน้อย

อาการอื่นที่พบร่วมได้ เช่น

- มีตกขาวปริมาณมากผิดปกติออกทางช่องคลอด มีสีเหลืองคล้ายหนอง
- มีไข้
- เจ็บมากขณะมีเพศสัมพันธ์
- ปัสสาวะแสบขัด
- อาจมีเลือดออกทางช่องคลอดกะปริดกะปรอยผิดปกติ
- อาจมีอาการปวดที่บริเวณใต้ชายโครงขวาได้
- ถ้าเป็นการติดเชื้อหนองในมักแสดงอาการรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นอาการปวดท้องน้อย หรือมีไข้

แพทย์วินิจฉัยการติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน

ผู้ป่วยควรรีบมาพบแพทย์ เพื่อตรวจวินิจฉัยโดยแพทย์อาจจะ

- การตรวจภายใน เพื่อดูว่าตกขาวผิดปกติหรือไม่ มีอาการเจ็บที่อวัยวะสืบพันธุ์ส่วนบน ซึ่งใช้เวลา 2-3 วันหรือเป็นเดือนกว่าจะแสดงอาการ
- ตรวจเพื่อดูว่ามีถุงหนองเกิดขึ้นที่ปีกมดลูกแล้วหรือยัง

- เนื่องจากเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ บางรายอาจต้องเจาะเลือดเพื่อตรวจการติดเชื้อโรคเอดส์(เอชไอวี/HIV) โรคซิฟิลิสและโรคไวรัสตับอักเสบบี
- รายที่มีเลือดออกทางช่องคลอดผิดปกติ อาจต้องตรวจปัสสาวะดูการตั้งครรภ์
- ตรวจอัลตราซาวด์ภาพช่องท้องน้อย กรณีที่ไม่แน่ใจว่ามีถุงหนองเกิดขึ้นหรือยัง

รักษาการติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน

- ให้ยาปฏิชีวนะเนื่องจากการติดเชื้อเกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ผู้ป่วยจะต้องรับประทานยาให้ครบตามที่แพทย์แนะนำ เพื่อจะได้ฆ่าเชื้อที่มีอยู่ให้หมด ส่วนใหญ่จะใช้เวลารักษาประมาณ 2 สัปดาห์
- ผู้ป่วยที่อาการรุนแรง เช่น มีไข้สูง ไม่ตอบสนองต่อยาปฏิชีวนะ แบบรับประทานไม่ได้ เนื่องจาก คลื่นไส้ อาเจียนมาก มีถุงหนองเกิดขึ้นในอุ้งเชิงกราน หรือ ตั้งครรภ์ มักได้รับการรักษาในโรงพยาบาล เพื่อให้ยาปฏิชีวนะในรูปแบบฉีดซึ่งจะมีประสิทธิภาพที่ดีกว่า
- กรณีไม่ตอบสนองต่อยาปฏิชีวนะเลย การผ่าตัดมดลูกและ/หรือปีกมดลูก ก็จะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการรักษา

การติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานทำให้มีบุตรยากได้อย่างไร?

- การติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน จะส่งผลมีการอักเสบของท่อ นำไข่ร่วมด้วย ถ้าได้ยาปฏิชีวนะไม่เพียงพอ รักษาแล้วเข้าไป หรือไม่ได้รับการรักษา จะเกิดพยาธิสภาพที่ท่อ นำไข่อย่างถาวร ส่งผลให้ท่อ นำไข่ตีบหรือตันได้
- การที่ท่อ นำไข่ตีบหรือตันนั้น ทำให้ไข่ไม่สามารถมาพบกับตัวอสุจิได้ ทำให้ไม่เกิดตัวอ่อนในการตั้งครรภ์ ดังนั้นจึงไม่สามารถมีบุตรได้ และยิ่งติดเชื้อบ่อยครั้งก็จะทำให้ออกาสการมีบุตรลดลงอีก

คู่นอนจะมีการติดเชื้อด้วยหรือไม่?

คู่นอนควรได้รับการรักษาด้วยไม่ว่าจะมีอาการหรือไม่ก็ตาม เนื่องจากการติดเชื้อดังกล่าว อาจไม่แสดงอาการ

เมื่อมีอาการผิดปกติ แต่ไม่แน่ใจว่าติดเชื้อหรือไม่ - คุณแลตนเองอย่างไร?

ในกรณีมีอาการต่างๆ หรือไม่แน่ใจว่าใช่การติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานหรือไม่ ให้รีบมาพบแพทย์ได้เลยไม่ต้องรือรอเพื่อรับการตรวจวินิจฉัยและรักษา ถ้ามีแล้วแต่อย่าหม่อ ไม่กล้ามาตรวจก็จะทำให้การรักษาล่าช้าไปอีก และอาจทำให้อาการเป็นมากขึ้นนำไปสู่ผลข้างเคียง

อึ่งไม่ควรซื้อยาปฏิชีวนะกินเอง เพราะมักไม่ถูกชนิดกับเชื้อ และมักได้ยาในขนาดไม่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้เกิดภาวะเชื้อดื้อยาโรค จึงมักรุนแรงขึ้น

ป้องกันการติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน

วิธีที่ดีที่สุดในการป้องกันการติดเชื้อในอุ้งเชิงกรานคือ การไม่มีเพศสัมพันธ์ ซึ่งคงเป็นวิธีที่ยากในทางปฏิบัติ แต่เราสามารถลดการติดเชื้อได้โดย

- มีคู่นอนแค่หนึ่งคน และคู่นอนของเราต้องมีคู่นอนแค่คนเดียวเช่นกัน
- สวมถุงยางอนามัยทุกครั้งขณะมีเพศสัมพันธ์ เพราะนอกจากจะช่วยคุมกำเนิดแล้ว ยังป้องกันการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ด้วย
- ไม่สวนล้างช่องคลอด เนื่องจาก การสวนล้างช่องคลอด จะเป็นการชะล้างเอาแบคทีเรียปกติ ที่มีอยู่ในช่องคลอดออกไปทำให้แบคทีเรียก่อโรคเข้ามาอยู่ในช่องคลอดแทน จึงเกิดการติดเชื้อขึ้น

โรคติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน

อาจทำให้เกิดภาวะมีบุตรยาก

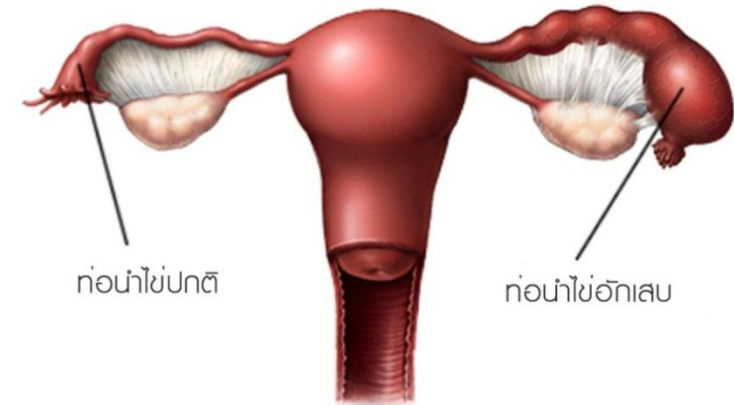
บางรายอาจเกิดการตั้งครรภ์นอกมดลูก

หรือมีปัญหาของการปวดท้องน้อยเรื้อรังได้

โรงพยาบาลศรีบุญชัย เมโมเรียล
HARIPHUNCHAI MEMORIAL HOSPITAL

การติดเชื้อ ในอุ้งเชิงกราน

โรคติดเชื้อในอุ้งเชิงกราน เป็นโรคที่รักษาให้หายได้
เมื่อวินิจฉัยโรคและได้รับการรักษาแต่เนิ่นๆ
แต่ผู้ป่วยที่ไม่ได้รับการรักษา
ในอนาคตผลข้างเคียงที่ตามมา คือ
อาจทำให้เกิดภาวะมีบุตรยาก

ดูแลและห่วงใย

แผนกผู้ป่วยนอก ต่อ
1116, 1117, 1132
ศูนย์บริการลูกค้า ต่อ
1125, 1126, 1135, 1136